Midden-Delfland Vereniging *Samen voor een mooi landschap*

Aan:

Deelnemers Weidevogelpact Midden-Delfland

Datum, 30 mei 2022

Geachte deelnemers,

Als agendalid van het Weidevogelpact Midden-Delfland reageert de Midden-Delfland Vereniging op de brief van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Midden-Delfland dd. 19 april 2022 aan de gemeenteraad van Midden-Delfland met als onderwerp 'Opbrengst weidevogelgesprekken'. Contactpersoon Martin Visser ontving deze bijlage met de vergaderstukken voor jullie vergadering van 31 mei a.s. en heeft deze gedeeld met het bestuur van de Midden-Delfland Vereniging.

Inzet gemeente

De Midden-Delfland Vereniging is erg blij met de voortdurende inzet van de gemeente Midden-Delfland op het gebied van weidevogelbeheer. Ook deelt de vereniging de zorgen van de gemeente over het overall dalende broedsucces van de grutto en andere weidevogels. In de genoemde brief richt het College van B&W de focus vooral op de verdere toekomst. De Midden-Delfland Vereniging wil alle betrokkenen graag aansporen om ook op zeer korte termijn actie te ondernemen, opdat er al in het broedseizoen 2023 verbeteringen waar te nemen zullen zijn.

Probleem en oplossingen

In de recente jaarverslagen van de Vogelwerkgroep Midden-Delfland zien we kleine succesjes in een paar polders, maar vooral een algemene daling. Veel aandacht gaat uit naar de Big Five: grutto, tureluur, scholekster, kievit en slobeend. Maar nog slechter is het gesteld met de kleinere soorten zoals de graspieper, veldleeuwerik en kwikstaarten. Er moet duidelijk iets gebeuren als we deze soorten willen behouden, of liever nog: in aantal willen laten toenemen. Het probleem speelt niet alleen hier, maar in alle vergelijkbare regio's in Nederland. Daarom verbaast het ons dat er in de genoemde brief wordt aangestuurd op een probleeminventarisatie, het verzamelen van data en onderzoek. Daar is geen tijd meer voor; het is vijf voor 12. Er moet actie ondernomen worden. Alleen met actie kan er voor volgend weidevogelseizoen nog iets veranderen.

Er is voldoende kennis over waar het probleem ligt, wat mogelijke oplossingen zijn en hoe die oplossingen kunnen worden ingezet. Het is een kwestie van doen en de juiste mensen bij elkaar brengen om stappen te zetten.

In de gesprekken die PPP-Agro Advies heeft gevoerd met ondernemers om te laten zien waar kansen liggen wat betreft de weidevogels, kwam duidelijk naar voren dat het bij de eerste snede laten staan van een deel van het gras een belangrijke bijdrage levert aan de overlevingskansen van de jonge weidevogels. Het ongemaaide gras biedt voedsel (in de vorm van insecten) én biedt beschutting tegen maaimachine en predatoren. Dit kan een boer bereiken door de slootkanten bij de eerste snede niet te maaien en door te maaien 'in mozaïek'. Als er dan bij het maaien ook voor wordt gezorgd dat de jonge vogels kunnen ontsnappen naar deze ongemaaide stukken, draagt de agrariër eraan bij dat de overlevingskans van de jonge weidevogels op zijn/haar percelen fors toeneemt.

Uit de door PPP-Agro Advies gevoerde gesprekken wordt duidelijk dat deze maatregelen nauwelijks effect hebben op het rantsoen van de koe. De Friese boer Hessel Agema liet al jaren geleden zien dat je met 25 procent 'weidevogelgras' in het rantsoen toch een uitstekende melkproductie kan halen. Het kan dus echt. Toch zien we ook dit jaar weer dat veel boeren in Midden-Delfland veel tegelijk maaien zonder de slootkanten te laten staan of mozaïekbeheer toe te passen.

LTO Noord Delflands Groen

De Midden-Delfland Vereniging vindt het buitengewoon jammer dat LTO Noord Delflands Groen besloten heeft om de deelname aan het weidevogelpact te beëindigen. De vereniging zou graag zien dat er wél agrariërs zouden aangesloten zijn bij het pact en daarin inbreng hebben. Zonder intrinsieke motivatie van de agrarische ondernemers en hun inbreng is het weidevogelbeheer bij voorbaat mislukt. De Midden-Delfland Vereniging verzoekt alle betrokkenen te zoeken naar mogelijkheden om de agrariërs terug aan tafel te krijgen bij het pact.

Andere acties

Naast het stimuleren van het laten staan van weidevogelgras, zoals hierboven is uiteengezet, kunnen de gemeente Midden-Delfland en de provincie Zuid-Holland in samenwerking met de andere betrokken organisaties ook de volgende acties uitvoeren:

- De zogenaamde oud-kas percelen uitgeven voor langere tijd. Dan investeert een boer sneller in bodemvruchtbaarheid dan bij uitgave voor korte termijn.
- Korting geven op de pachtprijs wanneer de boer vaste mest en greppelplasdras toepast op het oud-kas perceel.
- In gesprek treden met Rotterdam The Hague Airport over het toestaan van drones voor het opsporen van weidevogelnesten. Dit helpt bij het in kaart brengen van ook kleinere soorten zoals graspieper en veldleeuwerik én voorkomt het doodmaaien van jonge haasjes.
- Bij elkaar brengen van partijen zoals jagers, natuurorganisaties, hoogheemraadschap en grondeigenaren voor het uitwisselen van kennis, bij voorkeur op polderniveau met als doel om gezamenlijk acties te ondernemen.
- Mogelijkheden uitbreiden voor het voorkomen van predatie, zoals het actief beheren van vossen en kraaien.
- Stimuleren van stalsystemen met vaste mest. Vaste mest zorgt voor meer wormen en daarmee voor een beter bodemleven met meer insecten. Bovendien gebruiken de weidevogels het stro uit de vaste mest om hun nesten van te maken.

- Financieel stimuleren van weidegang in maart en april. Door een vroege weidegang ontstaat een meer gevarieerde grasmat en wordt voorkomen dat er vroeg gemaaid moet worden.
- Aandacht voor stoppende ‘weidevogelboeren’, die worden overgenomen door intensieve veehouders, opdat dit areaal voor de weidevogels niet verloren gaat.
- Het faciliteren van poldergesprekken over de weidevogelstand in samenwerking met alle actieve partijen per polder. Bespreken van knelpunten per polder, zoals predatie en te weinig vochtige, voedselrijke en schuilplekken voor kuikens.
- Excursies organiseren naar voorbeeldboeren uit andere gebieden van Nederland die weidevogelbeheer combineren met uitstekende melkproductie.
- Het organiseren van een congres met verschillende sprekers, om zowel kennis te delen over de oplossingen als de oplossingen ter plaatse uit te werken met verschillende partijen. Suggesties voor sprekers: Theunis Piersma (hoogleraar Trekvogeleconomie, RUG) en Jeroen Onrust (onderzoeker relatie bodemvegetatie en weidevogels, RUG)
- Het vast houden van water of het opzetten van het waterpeil, per polder, in samenspraak en samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland.

Ongetwijfeld zijn er nog vele andere maatregelen die de weidevogels zouden kunnen helpen.

Oproep

Met de voorstellen in deze brief hoopt de Midden-Delfland Vereniging alle betrokkenen extra te stimuleren om maatregelen te nemen, die volgend jaar al een positief effect kunnen hebben op het broedsucces van de weidevogels in Midden-Delfland.

Hoogachtend,

Koos Karssen
Voorzitter Midden-Delfland Vereniging